

CSONGRÁDI UJSÁG

Politikai, társadalmi és közgazdasági lap.

Megjelenik csütörtökön és vasárnap reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Kossuth Lajos-tér 9. szám.
Postatakarékpénztári csekk számla: 15710.Szerkesztő:
FORGÓ FERENCELŐFIZETÉSI ÁR HAVONTA: helyben 50 f.,
vidékre 70 f. Hirdetések milliméter soronként 5 f.,
szövegközötti reklámhír és nyiltér sora 20 f.
— Állandó hirdetőinknek árengedmény. —

A bányából a napvilágra

Gömbös Gyula miniszterelnök Solymáron átadta a kitüntetések azoknak a bányászoknak, akiknek önfeláldozása mentette meg négy napi hősiesség után eltemetett társaik életét. Beszédet is intézett hozzájuk s ez a beszéd méltó arra, hogy egész Magyarország meghallja és megszivlje. A miniszterelnök által hirdetett magyar testvériség ünnepe volt a kitüntetések átadása és a magyar testvériség mellett tett hitet a miniszterelnök beszéde is. A bányászokhoz, mint a magyar munkásosztály tagjaihoz szólott Gömbös Gyula s nyíltan megmondotta, hogy ezt a munkásosztályt a multban elhanyagolták. A tőke és a munka évtizedes küzdelmében nem a munkások oldalán volt a súlypont. A nemzeti munkaterv elgondolása a munkást arra a piederstálra óhajtja emelni, amelyet értékénél fogva megérdemel s meg akarja teremteni a kettő között a magasabb harmoniát a nemzeti érdekek jegyében. A munka a modern kor nemességét jelenti s az a megbecsülés, amelyet a becsületesen végzett munka megérdemel, kijár mindenkinek, aki szorgalommal és kitartással megkeresi a maga és családja számára a ma oly nehezen megkereshető mindennapi kenyeret.

Gömbös Gyula miniszterelnök lelke minden komolyságával hangsúlyozta, hogy ezek a szavak nem frázisok. Nem frázis az, hogy magyar testvéreinek szólította az egyszerű bányászembereket. Az az új világ, a nemzeti megújulásnak az az egészséges szelleme, amelyet a nemzeti munkaterv elgondolásai alapján Gömbös Gyula és kormánya meg akar valósítani, az embert csak becsületességre, nemzethűségre, a társadalomban betöltött hasznossága szerint osztályozza s nem keresi, hogy kunyhóban lakik-e valaki, vagy palotában.

Azok az egyszerű bányászok, akik egészségük, sőt életük kockázatásával siettek szerencsésen társaik segítségére, valóban minden dicséretet megérdemelnek s megérdemelték azt a kitüntetést is, amiben a kormányzó részesítette őket. Ezek az emberek a kötelességteljesítés, a társadalmi összetartozás, az igazi nemes értelemben vett magyar testvériségnek olyan példáját adták, hogy ebből sokan tanulhatnak. Erre a magyar testvériségre, erre a vállvetett együttműködésre van szüksége az országnak, hogy kilábaljunk azokból a bajokból, amelyekbe a trianoni békeszerződés és a szörnyű gazdasági válság sodorta országunkat.

Nem vagyunk-e mi is ma eltemetett bányászok, akiket egy rettentő világomlás sodort a romjai alá? Nem tapogatózunk-e mi is a sötétben nélkülözések és keservek között, de fel nem adva egy pillanatra sem a reményt, mint ahogy a solymári eltemetett bányászok sem csüggedtek, hanem szívósan küzdöttek az életükért. Minden segítőkészre szüksége van az országnak, hogy eltakarítsuk a romokat, amelyek az élet útját elzárják előlünk. A beomlott bánya lakói nem akarnak elpusztulni és nem is fognak elpusztulni ha mindenki hősiességgel teljesíti a maga kötelességét. S talán kívülről is érkezik rövidesen segítség, mint ahogy a solymári bányászokat is megsegítették derék társaik. Nem halad előre nagy léptekkel a magyar igazság útja a külföldön? Száz és száz jel mutatja, hogy igen. Ugyszólván nincs ország, ahol igen jelentékeny tényezők, politikusok, tudósok,

Vitéz Marton Béla, a Nemzeti Egység országos ügyvezető főtitkára Csongrádon

Hétfőn délelőtt fél 12 órakor auton érkezik városunkba a Nemzeti Egység vidéki szervezésének irányítója

Jelentettük már, hogy *vitéz Marton Béla* gazdasági főtanácsos, a Nemzeti Egység orsz. ügyvezető főtitkára hétfőn városunkba érkezik a Nemzeti Egység helyi szervezetének látogatására.

Az országos főtitkár hétfőn délelőtt 1/2 12 órakor érkezik Csongrádra autón, alsótakáchi *Farkas Béla* dr. főispán és több országgyűlési képviselő kíséretében. A fogadtatás a Gazdasági Egyesületben lesz. *Vitéz Barkay Gyula* dr. kerületi elnök fogja üdvözölni az országos főtitkárt, akit tájékoztatni fognak a mozgalom összes helyi problémáiról, eddigi eredményeiről és további terveiről.

Vitéz Marton Béla a megjelentek előtt nagyobb beszédben fogja ismertetni a Nemzeti Egység egész elgondolását, célkitűzéseit és tolmácsolja a Vezér üzenetét.

Vitéz Marton Béla mintegy két órai időt tölt városunkban, majd folytatja vidéki körútját.

A Nemzeti Egység helyi szervezete ezuton is kéri összes tagjait, hogy a fogadtatáson jelenjenek meg. Ugyancsak meghívja ezuton is a fogadtatásra városunk egész közönségét, a nemzeti érzéseiben soha meg nem fogyalkozott csongrádi társadalom összességét, amely a nemzeti gondolat mellett ezalkalommal újabb bizonyosságot fog szolgáltatni.

*

A Nemzeti Egység helyi szervezete, amely megalakulása óta folyton erősödve épen most lép a további kiépítés stádiumába, hogy átvegye a város egész életében azt a szerepet, amelyet a Vezér elgondolása neki szánt, a holnapi napot ünnepnek tekinti. És valóban ünnep az a nap, amikor a Vezér megbizásából jövő férfiú annyi sok más várost megelőzve városunkat tiszteli meg látogatásával, hogy erőt és biztatást hozzon a csüggedők és kishittek számára.

Vitéz Marton Bélát nem kell bemutatnunk a csongrádi közönségnek; lapunk hasábjain több ízben megjelent lángoló írásai-
val, a vidéki szervezés óriási aranyu munkája révén jól ismerjük az ő politikai egyéniségét, amelyre a magyar faj izzó szeretete, a magyar jövőért végzett munka fanatizmusa

művészek ne jutottak volna arra a belátásra, hogy Magyarországgal szemben szörnyű igazságtalanság történt, amelynek jóvátétele csak a trianoni békeszerződés megváltoztatásával: a revízióval lehetséges. Nagy pártfogónk, országunk igazi barátja, Mussolini csaknem minden alkalommal hangsúlyozza, hogy Magyarország érdekeit fel nem adja, revíziós törekvéseinket támogatja, nemcsak mert igazságtalanság történt velünk, hanem

üti rá bélyegét.

Nem is választhatott volna a Vezér alkalmasabb letéteményest, félte őrzött gondolata, a magyar egység megvalósítása számára, mint őt.

Mert ne feledjük: a Nemzeti Egység szervezésében az egységen van a hangsúly és nem a pártion. A Nemzeti Egység országos viszonylatban nincs személyekhez kötve, személyes vonatkozása csak a Vezérrel kapcsolatban van. A magyar vidéknek — ennek az óriási, soha ki nem apadó erő-rezervoárnak — kapcsolata a Vezérhez pedig *vitéz Marton Béla* kezébe van letéve.

A Nemzeti Egység — amint vidéki körútjain *vitéz Marton Béla* mindig kiemelt hangsúllyal szokta hangoztatni — nem pártkeret, az egész mozgalom nem pártpolitikai szervezkedés. Hiszen ebből a szempontból máris tulságosan agyonszervezték bennünket. Csonka-Magyarországon 18.700 egyesületbe vannak szétforgácsolva a nemzeti társadalom erői, míg Nagy-Magyarország csak 1900 egyesülettel dicsekedhetett.

A kapuféla-nemzeti politikálás korszakának akar a Nemzeti Egység végetvetni olyan formában, hogy a kiépített szervezeteken keresztül eljusson, mint valami táviródróton — a lehető leggyorsabban a magyar föld, a magyar élet érverése, minden gondolata az országos vezetőséghez.

Az elkövetkező új magyar életben nem lesz tovább szükség a tornácra pipázó magyar intelligenciára, hanem olyanokra, akinek minden szivdobbanása azonos ennek a földnek a népével, akikben *gyakortaillag* él a fajtestvéri szeretet.

A Nemzeti Egység Vezérének épen abban van nagy érdeme, hogy a vezetők nélkül álló vidéki társadalmat annak természetes vezetőivel kívánja az új Magyarország felé vinni. Ennek az intelligenciának — a Vezér elgondolása szerint — a szociális fejlődés parancsára ugy kell kezét nyújtani a magyar munkásnak, hogy az ebből a kézfogásból kiérezze a testvéri szeretet lüktetését.

Vitéz Marton Béla ezt a meleg, testvéri kézifogást hozza számunkra a Vezér oldala mellől, hogy példát mutasson és amikor mi, a csongrádi Nemzeti Egység katonáinak ezrei, felmelegedő szívvel fogadjuk a felénk nyújtott jobbot, nagy hittel és nagy bizással ismétljük meg azt a fogadalmat, amelyet a zászlóbontáskor tettünk.

Mert erős a hitünk és bizalmunk, hogy ezen — és csakis ezen — az uton kiharcoljuk magunknak, az új, a boldogabb magyar jövőt.

mert a világ érdeke egybeesik a magyar revízió megtörténéseivel. A bányából a napvilágra akarunk és a napvilágra fogunk jutni. Nehéz és küzdelemmel teljes évek állnak tán még előttünk, de a kitartás, az élethez való kemény akarat az eltemetett bányát, Magyarországot meg fogja szabadítani a szörnyű földomlás súlyától, mint ahogy Solymáron is szabadulást hozott a testvéri együttérzés, az akarat és a kitartás.

Kiterjeszti a kormány az adógabonarendszert

Rögzítették az átvételi árat — Előnyökhöz jutnak, akik önszántukból eleget tettek fizetési kötelezettségeiknek

Szeptember 5-én járt le a bejelentési terminus és az ország pénzügyi hatóságaitól a miniszterhez befutott jelentések rendkívül kedvezőek a gabonamennyiségek felajánlását illetően. A felajánlások teljesen megfelelnek azoknak a várakozásoknak, amelyekre a pénzügyi kormány az akcióhoz fűzött. Megállapítható, hogy mintegy félmillió métermázsza gabonát jelentettek be az ország különböző részein az adóhátralékoknak gabonában való fizetésére.

Ennek a nagy eredménynek a hatása alatt a kormány elhatározta a sikeres akciónak a további kiszélesítését és azt, hogy a szeptember 5-én lejárt bejelentési határidőt szeptember 20-ig meghosszabbítja. A pénzügyminiszter élni fog a rendeletben részére biztosított jogával és fixirozza a gabona átvételi árat. Imrédy Béla pénzügyminiszter rendeletet adott ki, amely a mai hivatalos lapban jelenik meg és a rendeletben a következőképpen szabályozza az adóhátralékokra fizetendő gabona fix átvételi árait:

Azoknak, akik már bejelentettek gabonát az adóhátralékok fizetésére és ezáltal bizonyosságát adták annak, hogy adófizetési kötelezettségüknek lelkiismeretesen eleget tesznek, budapesti paritásban 9.50 pengő átvételi árat állapítanak meg a búzáknál. Ehhez jön 3 pengő boletta beszámítása, úgyhogy budapesti paritásban ennél a kategóriánál 12.50 pengő lesz a gabona átvételi ára.

A pénzügyminiszternek ez a rendelkezése teljesen új adómórált akar bevezetni. A múltban a késedelmes adófizetők kaptak kedvezményeket, Imrédy Béla pénzügyminiszter viszont elsősorban azok számára kíván előnyöket biztosítani, akik megértőek és a hazafias kötelességteljesítés tudatában önszántukból tettek eleget adófizetési kötelezettségüknek.

A 12.50 pengős budapesti paritásos átvételi árnál természetesen kevesebb lesz a helyi paritásban átvett gabonaadó ára, de itt is nagy horderejű intézkedést léptet életbe a pénzügyminiszter azért, hogy még a legtávolabbi eső vidéken is csupán 1 pengővel lehet kevesebb a gabona átvételi ára, mint a budapesti paritásban, úgyhogy itt is az átvételi ár a bolettával együtt 11.50 pengő lesz a buza métermázsájánál.

A rendelet második szakasza arról intézkedik, hogy az olyan adófizetők részére, akik szeptember 5 és 20 között tesznek eleget a jelentkezési kötelezettségnek, szóval a meghosszabbított határidőn belül jelentik be az adóhátralék fizetésére szolgáló gabonamennyiségeket, azoknál budapesti paritásban 9 pengő lesz a buza átvételi ára, tehát a bolettával együtt 12 pengő, vidéki paritásban pedig 11 pengő.

A harmadik szakasz intézkedést tartalmaz a rozs átvételére. Átvételi ára 4 pengő, a bolettával együtt pedig 7—8.50 pengő métermázsánként.

A rendeletből kitűnik, hogy azoknak az adófizetőknek, akik az egész országban körülbelül egy félmillió métermázsát ajánlottak fel adóhátralékokra, 50 fillérrel magasabb áron számítják be a gabona árat, mint azoknál, akik csak most fognak jelentkezni. A pénzügyminiszter tehát jutalmazza azokat, akik bizalommal voltak a kormány rendelkezései iránt és jószándékukról bizonyosságot tettek adófizetési készségükkel.

A nagy horderejű rendeletet az ország minden részében publikálják és tegnap este rádió-előadásban ismertették mindazokat a szempontokat, amelyek a kormányt a rendelet meghozatalánál vezették.

Megvalósul a Csongrádi Ujság gyümölcsstermelési tanfolyama

Csongrád szőlő- és gyümölcstermesztésének modernizálásáért a Csongrádnak önálló gyümölcstermesztési piaccá való fejlesztéséért való törekvés sokkal nagyobb lendületet vett, semmint azt a gondolatot feltevő szőlősgazda ifjuság és az eszmét a nyilvánosság előtt propagáló Csongrádi Ujság is az első pillanatokban remélni merete. Ma már — mondhatjuk — a csongrádi szőlősgazda társadalomnak az elitje, vezetésre hivatott elemei tették magukévá az ifjuság törekvését. A január elsején kezdődő szeptember közepéig a Téli Gazdasági Iskolában tartandó 6 hetes

ingyenes szőlő- és gyümölcstermesztési tanfolyamra, amennyiben a szakorák hivatalos elfoglaltságuk idején tud lesznek beállítva, oly társadalmi állású egyének is jelentkeztek, kiknek részvételét legfőbb az ünnepélyes megnyitás és bezárásra reméltük.

A jelentkezők sorában van okleveles, gazdasági akadémiát végzett gazda, aki egyúttal faskolatalajdonos, elismert szőlő- és borgazda. Működő polgári iskolai tanár szőlősgazda. Okleveles jegyző, városi tisztviselő, ténylegesen működő állami tanítók, a Téli Gazdasági Iskola 2 éves tanfolyamát

utazók is megtekinthetik. (40 fillér a belépődíj.)

A terem közepén áll a gyűjtemény legértékesebb tárgya, II. Lajos király páncélya. Valószínűleg Nürnbergben készült ez a páncél, amit a gyermekkirály Mohácsnál viselt s evvel találták meg holttestét a Csele-patakban.

A könyvek közül a legértékesebb az eddig Bécsi Képes Krónikának nevezett írott könyv (most már Pesti, vagy Nemzeti Krónika), melyet Nagy Lajos király korában írt egy Márk nevű szerzetes. Ez a krónika az Árpád-házi királyainkra vonatkozó történelmi ismereteink kuforrása. Van a kéziratgyűjteményben a legrégebb magyar krónikának, Anonymus könyvének egy másolata is. Érdekes II. Ulászló kincstárnokának 1493-ból való számadási könyve, melyből a királyi udvar kiadásait ismerjük meg. Visszakerült az ugynevezett Révay-codex, mely bibliafordítást tartalmaz a XV. századból s Szerémi Györgynek, II. Lajos udvari káplánjának babonás krónikája.

Nagyon értékes részét teszik a könyvgyűjteménynek a visszakerült Corvin-codexek, melyekkel együtt most már a Nemzeti Múzeum birtokában van Mátyás király volt híres könyvtárának a legtöbb kötet. Mátyás király a könyvtárára majdnem annyit költött, mint a hadseregére. A visszakerült gyűjteményben van Mátyás király Corvinának a legszebb példánya. Visszakerült Mátyás király és felesége, Beatrix királyné eredeti dombormű

Világmarkás autó és motorkerékpár

P N E U,

autóalkatrészek

amerikai kocsikhoz, Citroen összes typusaihoz,

felszerelési cikkek

legolcsóbb beszerzési forrása!

Saját érdekében kérjen árajánlatot.

Nagy József automobilszaküzlete,

Budapest, VI. Andrásy-ut 54.

Telefon: Aut. 221-97, 285-65.

végzett aranykalászos gazdák, stb.

Üdvözljük őket: Példájuk, kemény elhatározásuk, — tanulni nem szégyen — jelszavuk, megtört Csongrád szőlősgazdájának lettargiáját, véget vet a belenyugvásnak, hogy eddig is így volt, ezután is így lesz, ezen már nem segíthetünk. Ők nem akarnak belenyugodni, mint Imre bácsi, János bácsi, hogy a nem nagy területet elfoglaló, 8—10 drb. barackfa a 10—12 mázsás termésével meghozta a 40—50 P jövedelmet. (Mekkora területen kellett volna ezért rozstot termelni?)

Nem, — ők mást akarnak! Ők a csongrádi homokra akarják varázsolni a Rajna-melléki német agrikultrát, ahol 3—5 hold terület nem szegényes megélhetést, de jólétet, vagyongyűjtési lehetőséget nyújt 5—6 tagu családnak. Ők fel akarják venni a világiaci versenyt Kalifornia almatermelőivel és visszakarják azt szorítani a tengeren túlra. Egyenjogúak kívánnak lenni Budaörs és Budafok környéki őszibarack, Kecskemét szőlő és gyümölcsstermelőivel.

A tanfolyam ezen résztvevői tisztába vannak azzal, hogy lehetetlenség nincs, csak elmaradottság és belenyugvás. Ez utóbbi jelenti a folytonos nyomorúságot, züllést és halált. A termelési és értékesítési tudás megszervezése pedig jelenti az újjászületést, Csongrád dicsőséges feltámasztását.

Az eddig beérkezett jelentkezések alapján örömmel jelentjük, hogy akciónk megvalósultnak tekinthető. A jelentkezők száma elérte azt a határt, amelyet a minisztérium megkíván a szakelődő kiküldéséhez. A további jelentkezéseknek azonban még nincs akadály.

Az első lépés tehát megtörtént s hogy ez megtörténhetett, azt nem tulajdoníthatjuk a mi kezdeményezésünknek, hanem a végre öntudatra ébredő csongrádi gyümölcstermelők lelkes, ma még talán kicsiny, de egyre gyarapodó táborának, akik szakutudással, munkával, európai színvonalúvá és újból jövedelmezővé fogják tenni a csongrádi gyümölcstermelést.

Az első lépés után jön a többi a megkezdett uton, míg csak el nem érjük a célt: az önálló piaccal rendelkező, közvetlen exportképes gyümölcstermelő csongrádi gyümölcstermelést!

portréja is, melynek képét az iskolai tankönyvek is szokták közölni. A fegyvergyűjteményben 2 értékes páncélon kívül ott láttunk egy papi harci süveget, amit állítólag Tomori érsek viselt a mohácsi csatában. Itt van II. Ulászló király diszkardja, mit II. Gyula pápa ajándékozott neki, továbbá pajzsok, buzogányok, sisakok. Vak Béla meg Mátyás király kardja s Nagy Lajos ereklyetartó keresztje. Nagyon értékes a Zsigmond király sírjából előkerült halotti korona. A díszterem bejárata felett a legnagyobb Rákóczi-féle gyalogsági zászló leng.

Ezek a Bécsből visszakerült kézirat- és fegyvergyűjtemény legértékesebb darabjai.

A képzőművészeti tárgyak közül nevezetesebbek egy Tintoretto-kép, két festett oltárszárny, Velasquez egyik tanítványának képe, Verhaghen holland festőnek egy festménye, mely Szent Istvánt ábrázolja, mikor a koronát átveszi.

Végül mint történelmi emlék különösen értékes II. Rákóczi Ferenc leveles könyve. (A legelső levelét XIV. Lajos francia király írta Rákóczihoz).

Ime a Bécsből visszakerült műemlékek. A gyűjtemény mennyiségre nézve ha kicsiny is, de történelmi szempontból annál értékebb s minden Budapesten megforduló embernek érdemes ezt megtekinteni. P.

Csongrádi piac

1933. szeptember

Tiszta buza* 1 mm.

Rozs* 1

Árpa 1

Zab 1

Köles 1

Bab 1

Kukorica 1

*Boletta 3 P.

Félbarna kenyér kg.

Rozskenyér

Nullásliszt

Főzőliszt

Kenyérliszt

Rozsliszt

Hizott lud

Tyuk

Csirke

Tojás darabja

Marhahús

Juhhús

Sertéshús

Olvasztott zsir

Háj

Szalonna

Tízmilliópen
ujjhitelkeret a
számára

Az akcióhitelek s: hez kell ismét nyul: a pénzintézetek aig abban a helyzetben mezőgazdaság, ke: és az ipar hte kielégítsék. Első: mezőgazdaság szor támogatásra és a ebben az évben r harmadszor áll nagy szeggel a gazdák zésére.

Mint emlékeztetés, hónapokban ugye gyűjtési és termelés kaptak a gazdák 30—35 millió pengőben. Ezek a kölcsön hét mulva lejárnak bizonyos előírt fogják őket prolt termelési kölcsönre nevezett zöidhíni hívatta pótolni. M a zöldhittel helyb: betárolási kölcsön

Ennek az új hite az a rendeltetés, gazdák, akiknek o szükségük, ne n piacra időelött össz leteiket s ilyen r nyomják tulzott kinálattal az árak

Értesülésünk s Nemzeti Bank a Kőzponton keresi célra 10 millió pengő keretét szabott me összeget a Magyar pénztárak Központ bankja osztja szor

pénzüntézetek közl azután a hitelre g termelőknél kész nyában háromhar adják az összesen százaléka kerülő

A kölcsönt egy meg lehet hos további három le tehát a termelés folytatásáról van s előbbit zöldhittelne ugy ez az újabb hitel tárgyának s „sarga“ megjelölés

Egy küzdelmes pálya margójára

Küzdelmes, magyar sorsu, tragikus élet fejeződött be Deák Tamás halálával. Rövid, de gyógyíthatatlanul súlyos betegség ragadta el tőlünk a nemesszívű pedagógust, a szívemberét, a közismert „Tamás bácsit”.

Deák Tamás 1883-ban született, régi csongrádi családból. Az elemi iskola 4. osztályát itt végezte el. Szülei — szegénységük miatt — nem bírták tovább taníttatni a jóeszű fiút, akiben tanítója: Misuray János már akkor meglátta a tehetséget. Igen korán megmutatkozott a zene iránti szeretete. Mint-hogy szíve-lelke a dal és zene felé vonzotta, s mindenáron zenét akart tanulni, 16 éves korában elment Szegedre. Zene tanárja annyira megszerette a tehetséges és szorgalmas fiút, hogy családjába fogadta és gondoskodott zenei kiképzéséről. Par év múlva annyira haladt, hogy hazajött Csongrádra és karmester lett. Az élet tehát korán megtanította arra, hogyan kell a maga lábán, önállóan megállni. Ettől fogva küzdelmek közt vigaszt, örömet és felbuzdulást a zenében talált. Ezidőtájt kezdett először foglalkozni a zeneszerzéssel is. Kiadta néhány nótaszerzeményét. Hangversenykörútja során külföldre, Berlinbe is került, ahol a magyar zenének dicsőségét szerzett.

Jött azután a világháború vérzivatarra... Ő bevonult és 45 hónapig volt katona, mi-alatt — saját kérelmére — 18 hónapig frontszolgálatot teljesített.

A háború után volt elég lelkiereje és akarata ahhoz, hogy elkezdjen továbbtanulni és sorban letegye a polgári iskola 6 osztályát. Majd Félégyházára ment és elvégezte a tanítóképzőt, miközben magát privát zenei tanítással tartotta fenn. Miután a tanítói oklevelet megszerelte, 1920-ban a kaposvári felsőkereskedelmi iskolában kapott énektanári állást, azonkívül egy ottani zeneiskolában mint zenetanár tanított. Barátai biztatására ekkor fogott hozzá az „írások” tanulásához. Le is tette a képesítő vizsgát gyors-, szép- és gépirásból — mindezt egy év alatt. Ezen oklevelek alapján választották meg a nyíregyházi városi felsőkereskedelmi iskola tanárának a gyors-, szép- és gépirási tanszékre. Az ambiciózus, fiatal tanár nagy lelkesedéssel, törhetetlen akaraterővel teljesítette mindenkor kötelességét. Volt nyíregyházi igazgatója: Margócsy Emil, kir. e. főigazgató írja róla részvétlevelében:

„Megdöbbenéssel vettem levelezőlapját, amely tudomásomra hozza iskolánk egyik volt igen buzgó tanárának, kedves barátomnak váratlan elhunytát... Megkönnyeztem a rajongó, fanatikus, jó magyar tanitót, aki élete utolsó percéig hivatásának élt... Mi is meggyászoljuk Őt és Deák Tamásnak emlékéit, mint egy törhetetlen, kötelességét mindenkor teljesítő tanárnak, meg fogjuk őrizni”.

Kitartó, módszeres munkájának meg is lett a méltó eredménye: növendékei már az első év végén számos első, második stb. díjat és oklevelet vittek el az országos gyorsíróversenyéről (1923.). Hálás tanítványai az évszázad ünnepélyen szép beszédben köszönték meg a „Mesternek”, hogy egész éven át önfeláldozóan és egész lélekkel tanította őket a gyorsírás szép és hasznos művészetére. Valóban időt, fáradságot és pénzt sohasem kímélt, ha tanítványainak továbbképzéséről, vagy saját tudásának elmélyítéséről volt szó.

Célját tehát elérte: tanított és szép sikert ért el minden tekintetben. De öröm s boldogság ekkor sem várt rá. A sors másképp határozott. Súlyos betegséget: gyomor-

rákot kapott s e miatt megoperálták. Ehhez járult még, hogy — egészségén kívül — állását is elvesztette, mert az iskola nem kapta meg a fizetéskiegészítő államsegélyt. Felépülése után ismét állást kellett keresnie. Így került a Dorozsma-karahomoki elemi iskolához tanítónak. A kis tanyai iskola minden gondja, baja az ő vállaira nehezedett. De ő nem csüggedt! Ujító lelke itt sem ismerte a pihenést. Merész tervek fogamzottak meg benne: a kis tanyai elemistákat megtanítani a gyorsírásra és a (kaligrafikus) szépírásra. Megkísérelte a lehetetlennek látszót és neki sikerült!

A könnyen megtanulható Nagy S.-rendszer örömmel tanulták és gyakorolták a kis elemisták. Az első év végén a Magyar Gyorsírók Egyesülete szabatosírású gyorsírási és szépírási (kaligrafikus) pályázaton tanítványai több könyvjutalmat és számos elismerő oklevelet nyertek. Az 1927. május 25—26-iki szegedi gyorsíróversenyre is bevitte a kis tanyai gyorsírókat. (Erről annakidején a szegedi és budapesti napilapok is beszámoltak.) Annál nagyobb jelentőségű volt ez az uttörő kezdeményezés, mert addig elemi iskolai tanulók ilyen versenyen és pályázaton nem vettek részt.

Hatása alatt kartársa, Fái József, akkor a Dorozsma-ülési iskola tanítója, szintén megtanulta és eredménnyel tanította is a Nagy S.-rendszert.

Vass József, akkori népjóléti miniszter, akitől tanácsot kért, azt írta ekkor neki, hogy „kérjen megfelelő helyet s munkakört, ahol képzettségét, tudását és munkakedvét értékesítheti.” Így 1929-ben már Salgótarjánban tanít, ahol igen szép sikert ért el az elemi isk. gyorsírástani terén. Ujító munkásságát a Magyar Gyorsírók Egyesülete több ízben díszoklevéllel honorálta.

Itt, Salgótarjánban kezdte leegyszerűsíteni a Nagy S.-rendszert, hogy az elemi iskolai oktatásra teljesen alkalmassá tegye. A kísérletezés és tanítás kohójában izzott ki lassan-lassan a Nagy S.—Deák rendszer, amely le tudott szállni az elemi isk. tanuló-nívójához és kézügyességéhez. Ez volt életének egyik műve.

Majd Csongrádra való áthelyezését kérelmezte, hogy a leegyszerűsített rendszert itt: szülőföldjén terjessze. Erre Tömörkényre helyezték, a felvégi elemi iskolához. Egy hónapi tanítás után azonban beteg lett és kénytelen volt hazajönni. Később Szegedre kellett mennie orvosi felülvizsgálatra, amelynek eredményeképpen — betegsége miatt — végkielégíteték. A végkielégítési összegből adta ki életének második ioművét „Vezérkönyv a magyar hangsúlyos olvasás módszeres megtanításához. Csongrád, 1932.” címmel. A módszer gyakorlati használhatóságát bizonyítja, hogy a tanításban ismételt kiállta a próbát és kartársai között követőkre találta.

Egész élete egy harcoss és küzdő pedagógus tragikus élete volt. Mint minden harcossnak, újítónak, merész álomlátónak, neki is voltak ellenségei, de voltak — még többben — jóbarátai, követői és segítőtársai is. Hányatott életútján „pogány hévvel” mindig előre tört, meg nem akadott”. A jövőbe látott próféta lelkével, mikor legfőbb törekvéseül azt tűzte ki, hogy a gyorsírást minél szélesebb körben elterjessze.

Nem fogjuk engedni, hogy hármass életműve: a Vezérkönyv, a Nagy S. Deák-rendszer és zeneszerzeményei, számunkra megsemmisüljenek, vagy véka alá rejtve maradjanak.

Életéről és haláláról találoan elmondhatjuk Petőfivel:

„Az élet rövid béke s hosszú harc,
És a halál rövid harc s hosszú béke.”

Fehér József
tanárjelölt.

MA CSONGRÁDON!
PÁNİK A VÁROSBAN!!
AZ URÁNIÁBAN.

Lehetetlen volt eddig

3 csövel kisméretű szupergépet konstruálni, mely minden állomást egyformán, teljes hangerővel, automatikus fadingmentességgel vesz és emellett tökéletes zenei élvezetét nyújt.

EZ MOST LEHETSÉGES

MERT:

az új háromszoros DITETRÓDA az új nagyfrekvenciájú PENIÓDA, az új nagyteljesítményű végerősítő párosulva az ORION-REFLEX kapcsolással (szabadalom bejelentve) óriási erősséggel mellett nagy dinamikus hagszórával

LEHETŐVÉ TESZI
a 3+1 LÁMPÁS

7133

ORION-RADIO

Gyártja: Orion Izzólámpagyár

Iskolai hírek

A csongrádi állami polgári fiúiskolában a beiratások f. évi szeptember 13. és 14-én d. e. 8—12-ig lesznek. Beiratási díj 4.20 P. Az I. osztályba iratkozó tanulók szülőik kíséretében kötelesek megjelenni s magukkal kell hozniuk születési anyakönyvi kivonatukat. A jeles és jó előmenetelű nadiárvák és hadigymoltak, hadirokkantak fiai sem tan-, sem felvételi díjat nem fizetnek. A beiratáskor be kell mutatniuk „Egyeni lap”-jukat.

A javító-, felvételi és tantervkülönbözeti vizsgálok szeptember 11-én d. e. 8 órakor kezdődnek.

Jó magaviseletű és előmenetelű tanulók tandíjkedvezményben és könyvsegélyben részesülnek.

*

A polgári leányiskolában a beiratások szeptember 13-án és 14-én lesznek. 15-én lesz a Veni Sancte és 16-án kezdődnek az előadások.

A kultuszminiszter kinevezte az új helyettes tanítókat Kik a helyettes tanítók Csongrád megyében

A kultuszminiszter most tette közzé az 1933—34 iskolai évre történt állami helyettes tanítói megbízások lajstromát. A kimutatás szerint Csongrád város külterületén a következő tanítók kaptak helyettesi megbízást:

Lajkó János (Szőlők között), Laknerné, Galambossy Gizella (Szentpál), Magyarné, Göndöcs Margit (Arpádtanya), Rudich Ferenc (Szentanna), Surányi Sándor (Császárt), Wattayné Glauz Friderika (Nagyré), Zubek Klára (Mámairét).

Szentes: Gál Géza (Mucsihát), Nevorél László (Belsődonát), Sarkadi Nagy Erzsébet (Külsődonát), Kiss Lajos (Zalota), Rákóczi Ferenc (Berek).

Algyő: Adrigánné Soós Irma, Jakabcsics Margit (belter.) és Várkonyi László (Algyő-farkirét).

Csanytelek: Veréb Irén (Szentkut), Zámbo Anna (belt.).

Mindszent: Blicknig János (Téglás), Domonics Lajos (Alsóludas), Táborossy Anna, Kosóczy József (Elege).

Nagymágocs: Hoózné Fodor Erzsébet. Öttömös: Németh Margit.

Sándorfalva: Binder Márton (Szapor-hegy).

Szegvár: Antal Imre (Zsigerhát), Schwella Szilárdka (külterület).

Tömörkény: Báró Exterde Tibor (Fehértó), Fehér Ilona (belter.), Kádár József (Központ), Molcsán Olga (Fehértó), Pethő Klára (Alvég).

Kistelek: Bálint Géza (Percel), Czernáné Szántó Irma (Feketehalom), Mihály János (külterület).

Első utja legyen Budapesten

megtekinteni a most megnyílt

Merkur Cipőnagyházát

Rákóczi-ut 67.

hol szeptember végéig, még a

szembeöltő megnyitási áron

szerezheti be cipőszükségletét. Minden pár saját gyárunkban, személyes felügyeletünk mellett készült. Selejtes árut nem tartunk. Telefon: 425—46.

Megkezdődik a levante-foglalkozás

Szeptember közepén újból kezdetét veszi városunkban a levanték foglalkoztatása. Az erről szóló hirdetés szerint a város belterületén 16, 17 és 18-án, külterületen 16-án veszi kezdetét a levante-munka.

Szeptember 16-án délután 2 órakor a Gazdasági népiskolába járó növendékeknek, gyülekezés a Gazdasági népiskolában.

Szeptember 16-án délután 3 órakor minden tanyai iskola körzetben. Gyülekezés a körzeti elemi iskolánál, a Mentett-réti iskolánál szeptember 17-én, vasárnap reggel 8 órakor.

Szeptember 17-én a város belterületén a tanoncokat és a Gazdasági népiskolai tanulókat kivéve, az összes levantékötelesek és pedig a Templom-utcától kifelé eső városrészt, Piroskaváros, Ujtelep Taridomb, Vályogostelep, Alsóváros (Putri), Heringertelep és a Herkeváros a Gazdasági népiskoláig. Gyülekezési hely a Sip-iskolánál, délelőtt 10 órakor.

Szeptember 17-én a Templom-utcától befelé eső városrészt levantékötelesei, Belváros, Bökény, Bökényalj a Gazdasági népiskoláig. Gyülekezési hely a Központi elemi iskolánál délelőtt 8 órakor. Ezen csoportokhoz tanoncok és Gazdasági népiskolába járó tanulók föl nem vehetők.

Szeptember 17-én délelőtt 10 órakor a borbély iparág kivételével az összes iparágak és kereskedő tanoncoknak gyülekezés a Központi elemi iskolánál.

Szeptember 18-án délelőtt 8 órakor az összes borbély tanoncok és segítők gyülekezése a Sport-pályán.

A levante foglalkozáson az 1912., 1913., 1914., 1915., 1916., 1917., 1918., 1919., 1920., 1921. évben született ifjak tartoznak résztvenni, kivételt képeznek azok akik mindennapi iskolába járnak. Ipari, gazdasági ismétlő iskolába járó tanulók levantékötelesek.

Asztag és cséplőgépegés egy újfalu tanyán

Özv. Bánfi Istvánné újfalu tanyáján akart csépelni nemrégiben Győri Sándor feleségével. A gépet annak rendje-módja szerint bevontatták a tanyára, beállították a két asztag közé, hogy reggel korán megkezdhessék a cséplést.

Az éjszaka folyamán azonban eddig még nem tisztázott körülmények között az asztagok kigyulladtak. A lángnyelvek átcsaptak a cséplőgépre is. Az elősiető tanyabeliek és a munkások segítségével a hajtógépet sikerült nagy ügyvel bajjai kimenteni, de maga a cséplőgép menthetetlenül a lángok martalékává lett. De elhamvadtak egyszersmind a közeli szénakazlak is.

A tüzeset okának és körülményeinek tisztázására a nyomozás most van folyamatban.

A gép és a termények is biztosítva voltak.

Birosági tárgyalás — ájulással

Érdekes és bonyodalmas lopási ügyben tartott tegnap a csongrádi járásbíró tárgyalást, amelyet ájulási jelenet tett még érdekesebbé.

Csanytelekiek állanak a bíróság előtt. Özv. Horváth Ferencné és Gyarmati Józsefné tettek följelentést még májusban, hogy Papp Orsolya csanyteleki lakos baromfiakat lopott, azonfölül furfangos módon ellopott Horváth Ferencné től egy bődön zsirt. Ugyanis előzőleg elmentek Rosenczweignél Horváthnéhoz, ott megálltak a kapuban és mindhárman beszélgetni kezdtek. Rövid ideig tartó beszélgetés után Papp Orsolya elbucszott azzal, hogy hazamegy, de nem ment haza és a kertajtón belépődve a nyitott hamrából kilopta a zsirt, a kukoricában rejtette el és hazament. A zsirt éjszaka hazavitte. Följelentés folytán a bíróság előtt állott Rosenczweig Árminné testtársaként és a vádlott vadházastársa, Szombathelyi Rudolf orgazdaság miatt.

A bírósági tárgyaláson a vádlott beismerte tettét és ezért a bíróság lopás vétsé-

Építkezési anyagok legjobb beszerzési forrása

Az építkezni szándékozó közönséget értesítjük, hogy gyártelepünkön **falitégla, járda-tégla, 20/20-as, 30/30-as és 6 sarku padozat-tégla, kémény- és oszlop-tégla, sima- és idom nyersialazat-tégla, kut-tégla, kemence-tégla, továbbá hornyolt és hódfarku tetőcserép** bármely mennyiségben a **legolcsóbb** gyári áron kapható. Mielőtt szükségletét beszerezné, győződjön meg személyesen gyártmányaink igen jó minőségéről, azok méreteiről és árainkról.

Telefon: 43. **Mátray Építőanyaggyár Csongrád**

gében csak öt mondotta ki bűnösnek és ezért 20 napi fogházra és 1 évi hivatalvesztésre ítélte. Amikor a sértett kárigényéről volt szó, az idős Horváth Ferencné annyira izgatott lett, hogy ájultan esett össze.

HIREK

— **A városházáról.** A Greskovics Pál halálával megüresedett helyre, a városi gazdasági hivatal vezetésével a polgármester ideiglenesen **Szentmiklóssy István** okleveles gazuát bízta meg.

— **Beiratások a reál-gimnáziumban.** A reál-gimnáziumban — mint megírtuk — a beiratások szerdán és csütörtökön vannak. Az igazgatóság kéri, hogy lehetőleg az első napon jelentkezzen az, akinek ez nem okoz nehézséget, hogy a második napon torlódás miatt fölösleges idővesztés és szülők számára elkerülhető legyen. 15 en, 9 órakor Veni Sancte, 10 órakor megnyitó ünnepség a tornacsarnokban. 16-án rendes előadások.

— **Szerdán városi közgyűlés.** Csongrád megyei város képviselőtestülete szerdán rendes közgyűlést tart, amelyen a jövő évi költségvetés tárgyalása a legfontosabb tárgyszorozati pont.

— **A szeptember 3-iki mesedélutánon** az „Övönök Otthonára„ felülfizettek: Greskovics Pál 50 fillér, Klénerné 82 fillér, Czwikovszky János 50 fillér, Ivánka Ilonka 1 P, Nikiss Lajos 50 fillér, Palásti temetkezési vállalat 50 fillér, Strasser 50 fillér, Tóth István 20 fillér, N. N. 10 fillér. A nemesszivü adományokért halás köszönetet mond a Kossuth-utcai áll. óvoda vezetője.

— **A csongrádi Szent Imre reál-gimnázium énekkarának** tagjai szeptember 14-én délután 2 órára jelenjenek meg az intézet II. emelet III. o. tantermében.

— **Megkerültek az elveszett csónokok.** A hét folyamán két csónak is elveszett a Tiszán. Tulajdonosaik, Maróthy Zoltán és Téli József, jelentették az esetet a rendőrségen, időközben azonban megkerültek a csónokok. Maróthy csónokját Szegeden találták meg, Téli csónokját pedig a csanyteleki stéknél fogták ki.

— **A Gazdasági Egyesület** felkéri választmányi tagjait, hogy a ma délelőtt 10 órakor tartandó választmányi ülésen feltétlenül megjelenni sziveskedjenek.

— **Kiesett a bölcsőből — csigolyatorést szenvedett és meghalt.** Faragó István Tömörkény közelében levő 316 sz. tanyáján tragikus szerencsétlenség áldozatává lett a gazda 7 hónapos János nevű fia. A bölcsőből egy őrizetlen pillanatban kiesett és nyakkal a bölcső talpára zuhant és szörnyethalt. A tegnapi boncolás megállapította, hogy a kisfiu nyakcsigolyatorést szenvedett és ez okozta halálát.

— **Leégett a tanya — szénnéégett a cséplőgép.** Kasztel Antal 184. sz. szentesi-ut mellett levő tanyáján hatalmas tűz pusztított Kisasszony napján. Leégett a tanya egész tetőzete, szalma és melléképületek. Az egyik melléképületben volt elhelyezve Kasztel cséplőgépe, amely szintén a lángok martalékává lett.

— **Az olimpiáson én voltam az egyetlen fehér uszó,** aki legyőztem a japánokat és világbajnok lettem. — A filmvilágban: **Pánik a városban!** című filmem legyőzi az általános gazdasági krízist, a legnagyobb világsiker és izgalom! **Buster Crabbe** 400 méteres uszóvilágbajnok, most a „dzsungel királya“ és „emberoroszlán“.

— **Ellopták a csónakláncot.** Főrgeteg Sándor strandos jelentést tett a rendőrségen, hogy az őrizetére bízott csónokok közül kettőről ismeretlen tettes, szeptember 9-én, valószínűleg éjszaka idején, 2 méter hosszú láncot elloptott. A rendőrség nyomoz a tettes után.

— **Hibaigazítás.** Augusztus 27-iki számunkban Tisza Mihály nevével elírásból Tisza Lajost közöltünk egy bírósági hírcsán és a vádlott és feljelentő nevét felszereltük. Helyesen: Tisza Mihályt ítélte el a bíróság könnyű testisértés miatt 8 napra.

— **Kínózzák a tiszai rakodásnál a lovakat.** Az Országos Allatvédő Egyesület átiratban fordult a csongrádi rendőrséghez, amelyben felhívja a rendőrség figyelmét arra, hogy a tiszai rakodásoknál a kocsikat túlságosan megterhelik. Előfordul — mondja az átirat — hogy 25—30 mázsa gabonát kell egészen gyenge lovaknak huzniok, természetesen a kocsisok ütlegetés és egyéb kínzások közben tudják lovaikat erre a teljesítményre rászorítani. Kéri az átirat, hogy a közeli őrszemes rendőr kísérelje figyellemmel ezeket az állatkínzókat.

— **Rádiócsodának** lehetne nevezni az Orion rádiógyár új típusú 7133-as kis super készülékét. Eddig 3 lámpás géppel teljesen lehetetlen volt azt a teljesítményt elérni, amit a 7133-as Orion rádió nyújt. Ennél a típusnál jelent meg először az Orion-reflex kapcsolás (szabadalom bej.) az új dítettróda, az új magasfrekvenciájú pentóda és a tobrácsos végerősítő cső. Automatikus fading-mentesítő, automatikus hangerő és hangszínezet váltón kívül, hét hangolt kör, három sávszűrő, chassissal egybeépített nagy dinamikus hangszóró jellemzik műszakilag a tökéletes konstrukciót. Ezt a rádiócsodát, egy lakberendezési vásár Orion kiállításán, mint bármely jobb rádió-szaküzletben meg lehet tekinteni.

— **Termésjelentés.** A Duna—Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara mezőgazdasági helyzetjelentést adott ki a Kamara területéről. A cséplési eredményekről megállapítható, hogy a buza nagyon jól fizetett, ugyszintén az árpa és a zab is. A rozs kevésbé váltotta be a reményeket. Sok szalma van. A kapásokra rossz az időjárás. A répák szépek. A tengeri — főleg Kecskeméten — gyenge. A burgonyából kevesebb termést várnak, mint tavaly. A korai vetésű csalamádé apró maradt, a lóhere újabb kaszálása közepes volt.

— **A nemzetközi autótú kecskeméti szakaszának építését szeptember 10-re befejezték.** A nemzetközi autótú kecskeméti szakaszának alapozási munkái befejeződtek, már csak a betonozásból van hátra egy kilométer és akkor a kecskeméti részen tervbevevett nyolc kilométer ut teljesen elkészült. A felszabadult alapozó munkások már átvonultak a lajosmizsei szakaszra és ott dolgoznak vagy 15 napja. A lajosmizsei vonalon az alapozási és betonozási munkák addig tartanak, míg a hideggé váló időjárás engedi.

árak.

7.

7.50 P

4.20

5.—

4.50

4.—

8.20

6.—

—28 P

—18 „

—30 „

—27 „

—24 „

—20 „

0.80 „

0.70 „

0.75 „

85—90 „

0.5 „

0.80 „

1.—

1.20 „

1.60 „

1.40 „

1.20 „

1.20 „

1.20 „

1.20 „

1.20 „

1.20 „

1.20 „

1.20 „

1.20 „

1.20 „

1.20 „

1.20 „

1.20 „

1.20 „

1.20 „

1.20 „

1.20 „

1.20 „

1.20 „

1.20 „

1.20 „

1.20 „

1.20 „

1.20 „

1.20 „

1.20 „

1.20 „

1.20 „

1.20 „

1.20 „

1.20 „

1.20 „

1.20 „

1.20 „

1.20 „

1.20 „

1.20 „

1.20 „

1.20 „

1.20 „

1.20 „

1.20 „

1.20 „

1.20 „

1.20 „

1.20 „

1.20 „

1.20 „

1.20 „

1.20 „

1.20 „

1.20 „

1.20 „

1.20 „

DÖNTŐ SIKER ŐSZIEK TRÁGYÁZÁSÁNÁL

PÉTI SÓ

-VAL

FIZETÉSI KEDVEZMÉNYEK

Kérjen azonnal árajánlatot

PÉTI NITROGÉN MŰTRÁGYAGYÁR RT., Budapest, V, Nádor-utca 21
vagy körzetképviselőnkénél:

SZABÓ JÓZSEF SZEGED,

HUNYADI-TÉR 3. SZÁM.

Időszerű kérdések

A legigazibb aranyfedezet

Irta: Dr. Marschall Ferenc

m. kir. gazd. főtan., orsz. gyűl. képviselő.

Az értékesítés árkeretei többé-kevésbé adottságok, amelyeken legfeljebb mesterséges intézkedésekkel lehet valamennyire segíteni. De itt is csak a belső piac tekintetében. Éppen ezért nagyobb gondot kell fordítanunk a termelési költségek leszállításának kérdésére.

Az agrárrolló indexe, az 1925/27-es esztendő szízzal véve egyenlőnek, 1932. végén újabb 9.9%-os hanyatlással 74.8%-ra esett, — amivel citálom itt a gazdaságkutató intézet szavait — „az agrárrolló két szára egymástól olyan távol esett, mint azelőtt még soha”.

Örömmel állapítom meg, hogy javulás mutatkozik. Ez a szám mindenestre ráirányítja a figyelmet ennek a kérdésnek rendkívüli jelentőségére, amely összefüggésben áll az agrárcikkek termelési költségeinek alakulásával. Tudom, nagyon jól, hogy ez a Gömbös-kormány programjának is egyik fontos része. Meglehetősen hosszadalmas és nehéz munka folyik itt, de remélem, hogy minél rövidebb idő alatt, már konkrét eredményekre fogunk tudni rámutatni; mert igaz van a földművelésügyi miniszternek abban, hogy a mai mezőgazdaságunknak egy nagy baja van: hogy drágán termel.

A bolettát és egyéb segítséget köszönjük, hálásak vagyunk érte. Másként, a magyar buzát és más terményünket nem lehet sorsára bízni. Ellenben, kiadósan segíteni, a mai viszonyok között, amíg általános árnyomelkedés nem áll be világszerte, csakis a termelési költségek oldalán lehet.

Az agrárkrízis annál fájdalmasabb, mert akkor jelentkezik egész pusztító hatásában, amikor mezőgazdaságunk belső fejlődése, a multhoz viszonyítva, igen nagy haladásról tesz tanuságot. Semmiképpen sem áll ugyanis az, hogy a magyar gazda, legyen az kis- vagy nagygazda, még ma is őseinek primitív gazdálkodását folytató. A helyes talajkiművelés, a vetőmagkiválasztás, a talajerőpótló műtrágyázás nagy jelentőségének felismerése, a termelés ugynevezett átszervezésének szükségessége, a mennyiségi és minőségi produkcióra való törekvés az utóbbi években szinte páratlan erőfeszítéseket váltott ki egész gazdaközösségünkben. Sőt az eladósodott gazdák legtisztéletreméltóbb része ma sok tekintetben, éppen ennek a buzgalomnak az áldozata. Fájdalmas következményekkel járna, ha a mezőgazdaság jövedelmezőségének ez a katasztrófális visszaesése megállítaná a fejlődésnek azt a tempóját, — mint ahogy az országban máris nagyon sok helyen megállította — amely agrrikulturánknak az utóbbi években való nagy előrehaladását biztosította.

Az intenzívítás azonban hiába, *tőke-kérdés* is. Vagy meg kell, hogy legyen a

gazdának az a tőkéje amely az investíciókat lehetővé teszi, vagy pedig annak a lehetősége kell hogy fennálljon, hogy hitel formájában jusson hozzá ehhez a tőkéhez. Azt hiszem nem mondok újdonságot ha megállapítom, hogy alig van ma gazda, aki saját forgótőkével rendelkezne. Ami pedig a hitelt illeti, a bankzárlat után a hitelforrások mind bezárultak és épen a Gömbös-kormánynak a törekvése, mégpedig melegen méltányolt törekvése az, hogy a hitelforrások megnyitása tekintetében intézkedéseket tegyen.

Hogyan lehetett volna ilyen körülmények között arra kényszeríteni a gazdát hogy új beruházásokat eszközöljön, vagy pedig költségesebb üzemátalakításokat vigyen keresztül? Az egyik legkiválóbb európai üzemtudós Sagave mondja, hogy nem az a gazda tudja magát valahogyan is a felszínen tartani ma, akinek a bevételei nagyok, hanem az a gazda, akinek a kiadásai kicsinyek. Legyünk tisztába azzal, hogy ez sajnos az extenzívitás trónraemelését jelenti, amitől azonban a jó Isten mentse meg a magyar földet.

Én azonban nem esem kétségbe, mert ebben a krízisben sincs vigasztalóbb látvány, mint a szívós kitarással termelni és haladni akaró magyar paraszt. Külföldi hitelezőink folytonosan a földet nézik, annak értékváltozását latolgatják, mert félnek a hitelalap összezsugorodásától. Én ezzel szemben azt mondom, hogy Magyarországon nem is a föld az igazi hitelalap, hanem a magyar parasztnak, a magyar gazdának a viszonyokkal megalkuvó szívóssága, a benne tárolt hatalmas lelki és fizikai energia, amely a római költővel szólva „ut si fractus illabatur orbis” mindenkor egyik legigazibb, egyik legingathatatlannabb aranyfedezetét fogja képezni ennek az országnak.

TANKÖNYVEK

A REÁLGIMNÁZIUM, LEÁNY- ÉS FIUPOLGÁRI, VALAMINT ELEMISKOLAK RÉSZÉRE OLCSÓN

□ □ BESZEREZHETŐK □ □

SZILBER J. ANTAL KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN.

IRÓ- ÉS RAJZSZEREK, IRÓ- ÉS RAJZFÜZETEK, RAJZTÖMBÖK, TOLLTARTÓK, ISKOLAI TÁSKÁK

□ □ □ STB. STB. □ □ □

LESZÁLLITOTT ÁRON KAPHATÓK

SPORT.

Ma: Szegedi Vasutas—CsAK

Ma folytatódnak a CsAK-pályán a bajnoki küzdelmek. A multheti félsiker után ma már győzelemre vár a csongrádi közönség és joggal: vasárnap láttuk, hogy milyen könnyen meg lehetett volna szerezni a győzelmet egy szemernyi gólratorréssal.

Ma azután teljes erővel rá kell kapcsolni és akkor a két pont itt is fog maradni. A Szegedi Vasutasok csapata nem lebecsülendő ellenfél, az egykori híres déli bajnokcsapat most lából ki gyengeségi periódusából és fiatal, technikás együttesével ismét a legjobb vasutascsapatok között küzd a jövő évtől fogva. Kikapni nem lesz szégyen tőlük, a győzelem pedig nagyon értékes lesz.

De ha a CsAK híres lelkesedését elveszi, meg kell születnie, főleg, ha a közönség ismét régi pártfogásába veszi a város színeiben küzdő csapatot.

A mérkőzés kezdete 4 óra.

Vegyen „Csongrádi Ujság”-ot!

ANYAKÖNYVI KIVONAT

szept. 3-tól — szept. 9-ig bezárólag.

Születések: Turi Mária, Makai Erzsébet, Szabados László, Varga Imre, Szárás Mihály, Farkas József, Pozsár László, Deák József Mihály, Blázsik Árpád György, Lovas Ilona, Pitrik Mária, Hopp Mária, Patai István.

Eljegyzések: Surányi Rókus és Szemerédi Erzsébet, Lantos Imre és Pintér Erzsébet, Nyilas Lajos és Király Etelka, Kádár József és Szakál Erzsébet, Tyukász György és Greskovics Julianna, Kallai Mihály és Gácsi Julianna, Kallai Béla és Samu Anna, Nagy György és Viglasi Anna.

Házasságkötések: Lovas Mihály Turi Erzsébettel, Rácz Miklós Jaksa Máriával, Juhász István Viktor Veronikával, Kis Antal Samu Margittal, Kádár József Szakál Erzsébettel, Nyilas Lajos Király Etelkával.

Halálozások: Greskovics Pál 50 éves, Deák Mátyásné Deák Mária 83 éves, Faragó János 6 hó, Gubisi Mátyásné Tóth Ágnes 66 éves, Gutpintér János 77 éves.

Pályázati hirdetmény.

A csongrádi Általános Ipartestület előjárósága a megüresedendő vendéglői **üzletvezetői** állásra újabb pályázatot hirdet.

Pályázati határidő **szeptember 20., déli 12 óra.**

Feltételek és mindennemű felvilágosítások megtudhatók az Ipartestület elnökségénél.

Előljáróság

Árak.

7.

7.50 P

4.20 "

5.— "

4.50 "

4.— "

8.20 "

6.— "

—28 P

—18 "

—30 "

—27 "

—24 "

—20 "

0.80 "

0.70 "

0.75 "

85—90,

0.5 "

0.80 "

1.— "

1.20 "

1.60 "

1.40 "

1.20 "

1.20 "

1.20 "

1.20 "

1.20 "

1.20 "

1.20 "

1.20 "

1.20 "

1.20 "

1.20 "

1.20 "

1.20 "

1.20 "

1.20 "

1.20 "

1.20 "

1.20 "

1.20 "

1.20 "

1.20 "

1.20 "

1.20 "

1.20 "

1.20 "

1.20 "

1.20 "

1.20 "

1.20 "

1.20 "

1.20 "

1.20 "

1.20 "

1.20 "

1.20 "

1.20 "

1.20 "

1.20 "

1.20 "

1.20 "

1.20 "

1.20 "

1.20 "

1.20 "

1.20 "

1.20 "

1.20 "

1.20 "

1.20 "

1.20 "

1.20 "

1.20 "

1.20 "

1.20 "

**HASZNÁLT
TANKÖNYVEKET
VESZ ÉS FÉLÁRON AD
A SZILVER-KÖNYVKERESKEDÉS**

Szept. 10. vasárnap.

9.15 Hírek. — 10 Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. — 11 Egyházi zene és szentbeszéd kir. udvari várplébánia templomból. Majd: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. — 2 His Master's Voice grammofonlemez. — 3 A m. kir. földmívelésügyi minisztérium rádióelőadás-sorozata. — 3.45 Bertha István szalonzenekara. — 4.50 Máthé Elek dr. előadása. — 5.20 Bura Károly és cigányzenekara. — 6.30 Márkus László előadása. — 7 Goda Gizella énekel, Kerpely Jenő gondolkázik, zongorán kíséri Polgár Tibor. — 7.45 Sport- és lóversenyeredmények. — 8 Tarka-est. — 10 Pontos időjelzés, hírek, sporteredmények. Majd: Kiss Lajos és cigányzenekara a Gellért-szállóból. — 11.10 Hetényi-Heidelberg, Albert-Buday, Dénes-Sebő Miklós triója a Simplon-kávéházból.

Szept. 11. hétfő.

6.45 Torna. Utána: His Master's Voice grammofonlemez. — 10 Felolvasás. Közben His Master's Voice grammofonlemez. 12.05 Erdy Pál énekel, Losonczy-Schweitzer Oszkár hegedül, zongorán kíséri Polgár Tibor. 1.30 M. kir. 1. honvédegyezred zenekara. 3.30 A rádió diákképzője. — 4 Arányi Mária előadása. — 5 Mokcsay Zoltán elbeszélése. 5.30 Budapesti Koncert Szalonzenekar. — 6.30 Munkásféltára. — 7 Orbán Sándor magyar nótákat énekel hódmezővásárhelyi Szénási Gusztáv és cigányzenekarának kíséretével. — 8 Szabó Lőrinc és Fekete Lajos költeményei. — 8.30 Budapesti Hangverseny Zenekar. — 10 Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Utána: Odeon-Parlophon grammofonlemez. — 11.20 Bachmann jazz a Rajna-parkból Fekete Pál énekszámával.

Szept. 12. kedd.

6.45. Torna. Utána: Odeon-Parlophon grammofonlemez. — 10 Felolvasás. — 12.05 Ákom János vokalkvintéje. — 1.30 Bura Sándor és cigányzenekara a Dunapalotaszállóból. — 4 Pálföldy Margit mesél. — 5 Szinyei Ferenc dr előadása. — 5.30 Matuska Miklós énekel, zongorán kíséri Polgár Tibor. — 6 Balla Irma elbeszélése. 6.30 Zenekari lemezek híres karmesterek vezényletével. — 7.30 Vigjáték előadás a Studióból. — 9.30 Pontos időjelzés, hírek. 9.50 M. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar. — 10.30 Időjárásjelentés. — 11 Bura Károly és cigányzenekara a Ketter-étteremből.

Szept. 13. szerda.

6.45 Torna. Utána: Columbia grammofonlemez. — 10 I. A régi céhek életéből. 2. Konyhagondok. (Felolvasás.) Közben: His Master's Voice grammofonlemez. — 12.05 Állástalan Zenészek Szimfónikus zenekara. — 1.30 Polydor-Brunswick grammofonlemez. 3.39 A rádió diákképzője. — 4 Szunyoghné Tüdős Klára előadása. — 5 Hillebrand Jenő dr. előadása. — 5.30 Faragó György zongorázik. — 6.10 Gyöngyöshalászi Takách Gyula előadása. — 6.45 Toll Árpád és Jancsi cigányzenekara. — 8 Wagner-est. — 8.50 Somssich Andor előadása. — 9.45 Pontos időjelzés, hírek, lóversenyeredmények, időjárásjelentés. Majd: Veres Lajos cigányzenekara és Guttenberg György jazz-zenekara. — 11 Horváth Loránd dr. angolnyelvű előadása.

URÁNIA HANGOS MOZI

Ma délután 1/2 5, 1/2 7 és 1/2 9 órakor

Minden idők legnagyobb filmje!

Pánik a városban!

Főszereplő: **BUSTER CRABBE.**

Csongrád vármegye alispánjától.

5772/alisp. 1933. szám.

Pályázati hirdetés.

Csongrád megyei városnál nyugdíjazás folytán megüresedett és a VII. fizetési osztályba sorozott polgármesteri állásra, valamint az ennek betöltésével kapcsolatban esetleg megüresedő egyéb állásokra pályázatot hirdetek.

A minősítésre és alkalmazásra nézve az 1929. évi XXX. t.-c. 65—68. §-ai, illetve az e törvény által nem érintett részükben az 1883. évi I. és 1912:LVIII. t.-c., valamint az érvényben álló városi szervezési szabályrendelet vonatkozó intézkedései az irányadóak.

Akik ezen állást, illetve az esetleg megüresedő egyéb állásokat elnyerni óhajtják, köllően felszerelt pályázati kérvényüket a **folyó évi október hó 5. napjának déli 12 órájáig** hozzám nyújtják be.

Az elkésetten érkezett, vagy köllően fel nem szerelt kérvények nem fognak figyelembe vétetni. Az eddig szolgálati köllékekben nem állott pályázóknak a forradalmak és az oláh megszállás alatti magatartásukat igazolniuk kell.

Szentes, 1933. évi szeptember hó 5-én.

Dr. Csergő Károly
alispán.

Apróhirdetések

Ebben a rovatban 10 szóig 20 filléért köllünk hirdetések. Cim nélkül köllt hirdetésről ingyen adunk felvilágosítást. Hirdetéseket minden időben felvesz a Szilber-könyvkereskedés.

Polgárista, gimnazista leánykakat, vagy fiukat teljes ellátással vállalok, tanulmányi ellenőrzés mellett. Kossuth-u. 7. 3-2

Kis hold szőlő a Haleszban s a Halpiac-utca 7 számú ház eladó. Értekezés ugyanott. 2-2

Kossuth-u. 47. sz. ház eladó. Szentháromság-tér 13. sz. alatt 1-2 szobás lakás kiadó. Értekezni lehet Pusztai István üzletében Uri-u. sarok. 10-1

Jegyenye-utca 33. szám alatt 2 padoltszobás lakás vízvezetékkel kiadó.

27 hold tanya birtok elad, 3000 P-vel átvehető. Bővebbet Pintérnél. x5

840 □-öl föld a Keselyes-dűlőben eladó Forgó Lajos szomszédságában; értekezni Kereszt-utca 24. 3-3

Két házrész kilences eladó. Értekezés Mentettrét 58. tanyaszám, hetipiackor a kiadóban. 3-3

Zöldkert-utca 6. számú ház és a mámai-rétben 1 öreghold szántóföld eladó. 3-1

Andassy-utca 40. számú ház eladó. Értekezés Szörffy-örökösökkel Templom-utca 14. szám. 9-4

Az alsórétben, közel a városhoz vennék 2-3 holdat a kiosztott földekből. Értekezés Klucsai Henrik elfogatosnál. 3v2

Justh Gyula-utca 60. sz. alatti ház szabadkészből eladó. Értekezni lehet ugyanott. 4v3

70 hold rét, tanyaépületekkel eladó. Pintér Árpád-utca 11. x5

Lőszerszám javításokat legolcsóbban és leggyorsabban Sineger Antal szijgyártó mester készít Zsinór-utca 5. szám alatt.

1-2 iskolás fiut vagy leányt teljes ellátásra olcsón vállalok Kétágu-utca 11. sz. 4-4

Uri-utca 14 számú ház és 1/2 öreghold kenderföld eladó. Értekezés ünnep és hetipiackor alkalmával ugyanott. 3-2

Megvételre keresek használt 200—250 kg-os mérleget. Dob-utca 13. 3-2

Két hold föld és egy ház eladó; értekezni Görgei-utca 8.

A Nagyrétben 12 hold föld haszonbérbe kiadó, 160 csomónak törekje eladó. Értekezés Kétágu-utca 9.

22 hold prima rét, jó tanyaépületekkel eladó. Pintér. x5

Szent György-utca 9. számú ház eladó, esetleg földért elcserélendő. Értekezés ugyanott. x45

Fél hold szőlő tanyaépülettel jutányos áron eladó. Értekezés Munkácsi Mihály-utca 4. szám. x62

Egy udvari szoba és konyha azonnal kiadó Réti János-utca 9. sz.

Egyes és kettős ekék, valamint egy nehéz fogasló és vetőgép van eladó. Értekezni lehet Szentháromság-tér 20. sz. alatt.

Hunyadi-tér 1 sz. alatt egy szobás lakás szintén kiadó. Értekezni lehet a fenti 1 sz. alatt. x5

20 hold föld, homokos szántó, tanyaépületekkel eladó. Cim a kiadóban. x8

A város közelében 3—6—7—10—15—18 holdas tanya birtokok eladók. Pintér. x5

Uj háromszobás lakás mellékhelyiségekkel, villanyvezetékekkel, ártézikuttal kiadó és azonnal elfoglalható. Értekezés Berkes István-nal, Lapát-utca 7.

Zöldkert-utca 3. számú ház elköltözés miatt azonnal olcsón eladó.

Borpince utcai bejárattal, vízvezetékekkel azonnalra kiadó. Bővebbet Kereszt-utca 6. sz. x9

Földeket, házakat, bérleteket a legelőnyösebb feltételek mellett, részletfizetésre is, mindenkor irodám útján vehetők. Pintér János ingatlan adás-vételi iroda Csongrád, Árpád-utca 11. szám. x5

Elköltözés miatt Fövényi-utca 31 számú ház haszonbérbe kiadó. Értekezni lehet ugyanott. 3-3

A mámai rétben a Forgó-féle földből 1 hold eladó. Értekezés Andrassy-utca 11. szám alatt. 3-1

Erzsébet-utca 4. számú ház négy szobával azonnali beköltözésre kiadó. Értekezés Iskola-utca 8. sz. 3-1

Sinkó-féle urbáni 1 hold szőlő és másfél hold szőlő épületekkel eladó. Értekezés a helyszínen Urbán-ut 1313. x99

60 holdas birtok jó tanyaépületekkel kedvező fizetési feltételek mellett eladó, 10.000 pengővel átvehető. Értekezni lehet Árpád-utca 11. x53

Egy szép nőtény farkaskutya Sugár-utca 58. sz. eladó. Értekezés ugyanott. 2-2

2 lóerős villanymotor teljesen jó állapotban jutányos áron eladó. Cim a kiadóhivatalban. 3-2

Felelős szerkesztő: Bartoss Károly. Felelős kiadó: Szilber J. Antal.

Nyomatott a lapfőmunkás Szilber J. Antal könyvnyomdájában.